

VERIFICHE

Traduci da solo i seguenti testi.

T 13

L'amore di Alessandro per la cultura

(Plutarco, *Vita di Alessandro* 8, 1-5)

Alessandro il Macedone dimostra grande passione per la cultura e la considera una componente indispensabile della sua vita; anche durante le campagne militari porta con sé letture e coltiva i suoi interessi.

Δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ φιλιατρεῖν Ἀλεξάνδρῳ προστρίψασθαι μᾶλλον ἐτέρων Ἀριστοτέλης. Οὐ γὰρ μόνον τὴν θεωρίαν ἠγάπησεν, ἀλλὰ καὶ νοσοῦσιν ἐβοήθει τοῖς φίλοις, καὶ συνέταττε θεραπείας τινὰς καὶ διαίτας, ὡς ἐκ τῶν ἐπιστολῶν λαβεῖν ἔστιν. ἦν δὲ καὶ φύσει φιλόλογος καὶ φιλομαθῆς καὶ φιλαναγνώστης, καὶ τὴν μὲν Ἰλιάδα τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς ἐφόδιον καὶ νομίζων καὶ ὀνομάζων, ἔλαβε μὲν Ἀριστοτέλους διορθώσαντος ἦν ἐκ τοῦ νάρθηκος καλοῦσιν, εἶχε δ' αἰεὶ μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου κειμένην ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, ὡς Ὀνησίκριτος ἰστορήκε· τῶν δ' ἄλλων βιβλίων οὐκ εὐπορῶν ἐν τοῖς ἄνω τόποις, Ἄρπαλον ἐκέλευσε πέμψαι, κάκεινος ἐπεμψεν αὐτῷ τὰς τε Φιλίστου βίβλους καὶ τῶν Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους καὶ Αἰσχύλου τραγωδιῶν συχνάς, καὶ Τελέστου καὶ Φιλοξένου διθυράμβους. Ἀριστοτέλην δὲ θαυμάζων ἐν ἀρχῇ καὶ ἀγαπῶν οὐχ ἦττον, ὡς αὐτὸς ἔλεγε, τοῦ πατρὸς, ὡς δι' ἐκείνον μὲν ζῶν, διὰ τοῦτον δὲ καλῶς ζῶν, ὕστερον ὑποπτότερον ἔσχεν, οὐχ ὥστε ποιῆσαι τι κακόν, ἀλλ' αἰ φιλοφροσύναι τὸ σφοδρὸν ἐκείνο καὶ στερκτικὸν οὐκ ἔχουσαι πρὸς αὐτόν, ἀλλοτριότητος ἐγένοντο τεκμήριον. Ὁ μὲντοι πρὸς φιλοσοφίαν ἐμπεφυκῶς καὶ συντετραμμένος ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ ζῆλος καὶ πόθος οὐκ ἐξερρήη τῆς ψυχῆς, ὡς ἡ περὶ Ἀνάξαρχόν τε τιμὴ καὶ τὰ πεμφθέντα Ξενοκράτει πεντήκοντα τάλαντα καὶ Δάνδαμιν καὶ Καλανὸς οὕτω σπουδασθέντες μαρτυροῦσι.

T 14

La costellazione del Sagittario

(Eratostene, *Catasterismi* 1, 28)

Eratostene di Cirene, forse allievo di Callimaco, è stato direttore della biblioteca di Alessandria e si è occupato sia di letteratura che di scienze. Tra i suoi scritti si trovano i *Catasterismi*, un'opera divulgativa in cui fonde mitologia e astronomia: in essa, Eratostene racconta il mito di origine di ogni costellazione e descrive la disposizione delle stelle in figure.

Οὗτός ἐστιν ὁ Τοξότης, ὃν οἱ πλείστοι λέγουσι Κένταυρον εἶναι, ἕτεροι δ' οὐ φασι διὰ τὸ μὴ τετρασκελῆ αὐτὸν ὁρᾶσθαι, ἀλλ' ἐστηκότα καὶ τοξεύοντα· Κενταύρων δὲ οὐδεὶς τόξω κέχρηται· οὗτος δ' ἀνὴρ ὢν σκέλη ἔχει ἵππου καὶ κέρκον καθάπερ οἱ Σάτυροι· διόπερ αὐτοῖς ἀπίθανον ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον Κρότον τὸν Εὐφήμης τῆς τῶν Μουσῶν τροφοῦ υἱόν· οἰκεῖν δ' αὐτὸν καὶ διαιτᾶσθαι ἐν τῷ Ἐλικῶνι· ὃν καὶ αἱ Μοῦσαι τὴν τοξείαν εὐράμενον τὴν τροφήν ἀπὸ τῶν ἀγρίων ἔχειν ἐποίησαν, καθάπερ φησὶ Σωσίθεος· συμμίγοντα δὲ ταῖς Μούσαις καὶ ἀκούοντα αὐτῶν ἐπισημασίαις ἐπαινέσαι Κρότον ποιοῦντα· τὸ γὰρ τῆς φωνῆς ἀσαφὲς ἦν ὑπὸ ἐνὸς κρότου σημαίνόμενον, ὅθεν ὀρῶντες τοῦτον καὶ οἱ ἄλλοι ἔπραττον τὸ αὐτό· διόπερ αἱ Μοῦσαι δόξης χάριν τυχοῦσαι τῇ τούτου βουλήσει ἠξίωσαν τὸν Δία ἐπιφανῆ αὐτὸν ποιῆσαι ὅσιον ὄντα, καὶ οὕτως ἐν τοῖς ἄστροις ἐτέθη τῇ τῶν χειρῶν χρήσει, τὴν τοξείαν προσλαβὼν σύσσημον· ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις ἔμεινεν ἡ ἐκείνου πράξις· ὃ ἐστὶ καὶ τὸ πλοῖον αὐτοῦ μαρτύριον ὅτι ἔσται σαφὲς οὐ μόνον τοῖς ἐν χέρσῳ ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν πελάγει· Διόπερ οἱ γράφοντες αὐτὸν Κένταυρον διαμαρτάνουσιν· Ἔχει δ' ἀστέρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς β', ἐπὶ τοῦ τόξου β', ἐπὶ τῆς ἀκίδος β', ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ἀγκῶνος α', ἐπ' ἄκρας χειρὸς α', ἐπὶ τῆς κοιλίας λαμπρὸν α', ἐπὶ ῥάχεως β', ἐπὶ κέρκου α', ἐπ' ἐμπροσθίου γόνατος α', ἐφ' ὀπλῆς α', ἐπ' ὀπισθίου γόνατος α'· τοὺς πάντας ιε'· τοὺς δὲ λοιποὺς ζ' ἀστέρας ὑπὸ τὸ σκέλος· ὅμοιοι δὲ εἰσι τῶν ὀπισθίων μὴ δεικνυμένων ὄλων φανερῶν.